Autor Guste Santini
Utorak, 04 Rujan 2001 22:29

Nivo cijena i relativni odnos cijena definiran je nizom činilaca. Nije moguće odrediti ponderabilnost pojedinog činioca I njegov utjecaj na nivo I relativan odnos cijena. To je statički pristup. Kada je riječ o odnosima cijena u vremenu tada svi činioci različito djeluju na njihovo "usklađivanje". Zato imamo stalno mjenjanje relativnih cijena.

Kretanje cijena dakle njihovo povećanje/smanjenje djeluju u okviru istih uvjeta odnosno zakonitosti. Kretanje cijena pored psihološkog utjecaja u kratkom roku; u dugom roku je određeno realnim kretanjima što nazivamo strukturnom odnosno troškovnom inflacijom.

U Hrvatskoj nivo cijena određen je transparentnošću tržišnog sistema i predividivosti mjera ekonomske politike. U tome rizik tečaja kao I kamatne stope determiniraju svekolika kretanja. Jednako tako je I kretanje cijena određen spomenutim rizicima. Ipak ostaje velik dio spekulativnih elemenata u strukturi cijena odnosno "nedovoljna informiranost". Naime, tržište polazi od činjenice da su svi sudionici u procesu razmjene relevantno informirani o svim potrebnim elementima koji određuju cijene. Tome nije tako. Kao primjer iznosimo slijedeći primjer tržišta lijekova u susjednoj Sloveniji I Hrvatskoj.

U Sloveniji možete kupiti lijek pod nazivom: CIPRAMIL FILM TBL 28x20 mg po cijeni od 4.702,38 tolara što po tečaju od 28,4913 tolara za kunu iznosi 165,05 kuna.

U Hrvatskoj možete kupiti isti lijek pod drugim nazivom: U-SEROPRAM FTBL 28x20 mg. po cijeni od 462,23 kune.

Primjer sasvim zorno pokazuje odnose u ekonomijama dviju zemalja. U Sloveniji je tržište transparentno I trgovina kao bitan element procesa reprodukcije tek je jedna od faza reprodukcije. Nasuprot Sloveniji u Hrvatskoj je ta ista trgovina svojevrni izvor "prvobitne akumulacije" šte se vidi prema odnosu cijena iz našeg primjera. Naime, nije moguće drugačije obrazložiti odnos cijena u Hrvatskoj I Sloveniji (1:2,8).

Iz primjera je, nadalje, vidljivo da se pored nivoa cijena svakako valja pratiti I dinamika cijena. Naime, u Sloveniji je službena inflacija daleko veća nego u Hrvatskoj (vjerojatno ne zadugo) a nivo cijena je neuporedivo niži što se lijepo vidi na granicama I graničnim trgovinama susjedne nam Slovenije.

Iako primjer nije dostatan da se daje generalna ocjena ostaje činjenica da pitanje cijena u Hrvatskoj nije niti izdaleka razrješen kako nam sugeriraju statistike o kretanjima cijena. Prema tome, svekolikoj buri u narednom razdoblju valja očekivati I buru koju će pridodati dinamiziranje nivoa I relativnih cijena što će, I ovako nestabilnu, privredu učiniti još nestabilnijom.